

Дунёдаги энг гўзал исмлар Аллоҳникидир

19:00 / 18 сентябрь 386

Аллоҳ таоло шундай марҳамат қилади:

خُشُوعًا وَيَزِيدُهُمْ مِّبْكَوٰتٍ لِّلْأَذْقَانِ وَيَخْرُونَ ﴿١٠٩﴾

«**Ва йиғлаб, юзлари ила йиқилурлар ва у хокисорликларини зиёда қилур.** ﴿Исро сураси, 109-оят).

Ушбу оят сажда ояти бўлиб, уни ўқиган ёки эшитган одамга қироат саждаси қилиш вожиб бўлади.

Улар аввал одатдагидек сажда қилган бўлсалар, энди йиғлаб сажда этадилар. Қуръони Карим уларнинг хокисорликларини зиёда қилади. Улардан ўрнак олиб юрган мушриклар эса Қуръонга иймон келтирмай юрибдилар.

الْحُسْنَى الْأَسْمَاءُ فَلَهُ تَدْعُوا مَا أَيُّ الرَّحْمَنِ أَدْعُوا أَوْ اللَّهَ أَدْعُوا قَلِ

سَبِيلًا ذَلِكَ بَيْنَ وَأَبْتَعِ بِهَا تُخَافَتْ وَلَا بِصَلَاتِكَ تَجْهَرُ وَلَا

«Сен: «Аллоҳга дуо қилинглр ёки Роҳманга дуо қилинглр - қай бирига дуо қилсангиз ҳам, барибир. Гўзал исмлар Уникидир», - деб айт. Намозингни жуда баланд овоз ила ўқима, уни жуда махфий ҳам ўқима, бунинг орасида бир йўл тут» (Исро сураи, 110-оят)

Ривоятларда келишича, бир куни мушриклар Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «Эй Аллоҳ! Эй Роҳман!» деб дуо қилаётганларини эшитиб қолиб, дарҳол: «Муҳаммад якка худоликка чақирар эди, ўзи бўлса иккита худога дуо қилмоқда», деб гап тарқатишибди. Уларнинг бу жоҳилона тушунчаси ва тасарруфи жавобига ушбу оят нозил бўлган экан. Бу оятда мазкур нотўғри тушунча ва тасарруф тўғриланмоқда.

«Аллоҳга дуо қилинглр ёки Роҳманга дуо қилинглр - қай бирига дуо қилсангиз ҳам, барибир».

Аллоҳ, Роҳман исмлари икки хил бўлгани билан, Зот бир. Исм кўпайса, зот ҳам кўпайиб қолмайди.

«Гўзал исмлар Уникидир», - деб айт».

Дунёдаги энг гўзал исмлар Аллоҳникидир. Шундан тўқсон тўққизтаси Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг бир ҳадисларида келган.

Оятнинг иккинчи ярмида Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг намозлари қандай бўлиши кераклиги ҳақида кўрсатма келмоқда. Мушриклар ҳамма нарсдан айб топишга уринганлари каби, намоздан ҳам камчилик топишга, масхара қилишга уринишарди.

«Намозингни жуда баланд овоз ила ўқима...»

Яна мушриклар эшитиб, баъзи нобакорликлар қилиб юришмасин.

«...уни жуда махфий ҳам ўқима...»

Орқангда турганлар қироатингни эшитмай қолмасинлар.

«...бунинг орасида бир йўл тут».

Яъни ўртача бўлсин.

Ва, ниҳоят, суранинг охирида, худди аввалидаги каби, Аллоҳнинг мадҳи келади.

الْمَلِكِ فِي شَرِيكَ لَهُ، يَكُنْ وَلَدًا يَنْخِذُ لِمَ الَّذِي لِلَّهِ الْحَمْدُ وَقُلِ

تَكْبِيرًا وَكِبْرَهُ الذُّلِّ مِّنْ وَلِيٍّ لَهُ، يَكُنْ وَلَدًا

«Сен: «Фарзанд тутмаган, мулкда шериги бўлмаган ва хорликдан қутқарувчи дўстга зор бўлмаган Аллоҳга ҳамд бўлсин», - дегин. Ва Уни мутлақо улуғла!» (Исро сураси, 111-оят)

Яъни «Барча нуқсонлардан холи бўлган, ҳеч нарсага ҳожати тушмайдиган Аллоҳга ҳамду сано айт. У Зот Ўзига фарзанд тутмаган, чунки фарзандга ҳожати йўқ. Фарзандга ҳожатмандлик банданинг иши. У Зотнинг шунчалик бепоён мулкида шериги ҳам йўқ. Чунки у шерикка муҳтож эмас. Мулкни бошқаришда шерикка, ёрдамчига муҳтожлик банданинг иши. У Зот хорликдан қутқарувчи дўстга зор бўлмайди. Чунки У Зот асло хор бўлмайди. Хор бўлиш ва хорликдан қутулишда бошқанинг ёрдамига муҳтож бўлиш банданинг иши».

«Ва Уни мутлақо улуғла!»

Аллоҳу акбар!

«Тафсири Ҳилол» китоби асосида тайёрланди